

Lausunto

23.11.2022

Asia: VN/21891/2022

Luonnos hallituksen esitykseksi eduskunnalle Pohjois-Atlantin sopimuksen sekä Pohjois-Atlantin liiton, kansallisten edustajien ja kansainvälisen henkilöstön asemasta tehdyn sopimuksen hyväksymiseksi ja voimaansaattamiseksi

Lausunnonantajan lausunto

Voitte kirjoittaa lausuntonne alla olevaan tekstikenttään

Kiitämme lausuntomahdollisuudesta ja toteamme esityksestä seuraavaa:

Kannatamme esitystä. Katsomme, että NATO-jäsenyys luo turvaa ja vakautta ja on Suomen kannalta oikea ratkaisu. Venäjän Ukrainaan kohdistuvan hyökkäyssodan alettua helmikuussa 2022 alkoivat spekulatiot muuttuneen turvallisuustilanteen vaikutuksesta Suomen maariskiin. NATO-jäsenyyden toteutuminen poistaa näitä spekulatioita. Tämä on positiivista ja tärkeää mm. Suomen tarvitsemien ulkomaisten investointien kannalta.

Puolustusliitto NATO:on liittyminen muuttaa paljon muutakin puolustusvoimien toimintaa koskevien muutosten lisäksi.

Luonnoksen sivulla 42 todetaan: ” Suomen Nato-jäsenyys parantaa kansallisen puolustusteollisuuden liiketoimintamahdollisuuksia.

Nato-jäsenyyden nähdään lisäävän yritysten verkostoitumismahdollisuuksia, tiedonsaantia ja kansainvälistä yhteistyötä. Nato-jäsenyys tarjoaa yrityksille mahdollisuuden osallistua Naton budjetista rahoitettaviin hankintoihin ja hankkeisiin sekä parantaa yritysten mahdollisuuksia osallistua Naton eri virastojen kautta toteutettaviin hankintoihin ja projekteihin.”

NATO-jäsenyyden mukanaan tuomat uudet mahdollisuudet suomalaisille yrityksille ovat edellä kerrottuakin laajemmat ja ne on kyettävä hyödyntämään.

NATO:n jäsenmaiden yhteiskuntien kriisinkestävyyden merkitys on keskeinen ja se liittyy kaikkiin NATO:n kolmeen ydintehtävään: pelotteeseen ja puolustukseen, kriisinehkäisyyn ja -hallintaan, sekä yhteistyövaraiseen turvallisuuteen.

Pidämme erittäin tärkeänä, että Suomen NATO-jäsenyyttä valmisteltaessa ja jäsenyyden aikana siviilivalmiuden kahden ydintoiminnon merkitys muistetaan ja myös niihin panostetaan. Nämä ovat yhteiskunnan elintärkeiden toimintojen turvaaminen ja elintärkeiden toimintojen tuki sotilaalliselle puolustukselle. Ne yhdessä kolmannen siviilivalmiuden ydintoiminnon, valtiojohdon päätöksentekokykyyn liittyvien toimintojen turvaamisen ohella muodostavat NATO:n siviilivalmiuden kokonaisuuden. Siviilivalmiuden ydintehtävien turvaamiseksi on laadittu seitsemän kriisinsietokyvyn perusvaatimusta: valtionhallinnon jatkuvuuden turvaaminen, kyky hallita suurten ihmisjoukkojen liikehdintää, ruuan ja veden saatavuuden turvaaminen, suurista uhrimääristä huolehtiminen sekä kriisinkestävien viestiyhteyksien, energiantuotannon ja liikennejärjestelyiden varmistaminen. Näiden perusvaatimusten toteuttamisessa tarvitaan myös yksityisten yritysten panosta ja tukea.

Suomessa pääosa yhteiskunnan kriittisestä infrastruktuurista ja kriittisistä toiminnoista on yksityisten yritysten omistuksessa, hallinnassa ja vastuulla. Tähän liittyvä julkisten ja yksityisten toimijoiden yhteistyö on ollut jo pitkään yksi Suomen vahvuuksista ja mm. sen varassa voimme yhteiskuntana olla vahva ja kriisejä sietävä. Liittokunnan ja Suomen puolustus jäsenmaana tarvitsee tätä yhteistyötä jatkossakin ja on tärkeää, että se huomioidaan myös kaikessa NATO:on liittyvässä toiminnassa ja toiminnan kehittämisessä jatkossa.

Vaikka siviilivalmius on jatkossakin Suomen omalla vastuulla, NATO tulee asettamaan jäsenvaltioilleen siviilivalmiuteen liittyviä yhteisiä tavoitteita ja seuraa ja tukee jäsenvaltioita näiden tavoitteiden saavuttamisessa.

Liittokuntatasolla tapahtuvan yhteistyön lisäksi NATO-jäsenyys voi avata aiempaa laajempia mahdollisuuksia myös kahdenvälisen turvallisuus- ja puolustusyhteistyön tiivistämiseen Naton jäsenvaltioiden kanssa sekä uusia mahdollisuuksia Naton kumppanimaiden kanssa. Myös kahdenväliseen yhteistyöhön voi liittyä uusia liiketoimintamahdollisuuksia.

Edellä kerrotun lisäksi yritysten tukea tarvitaan varmasti myös esimerkiksi NATO-hyväksytyjen fyysisten ja tietoteknisten tietojenkäsittely-ympäristöjen rakentamisessa viranomaisissa ja yrityksissä (luonnoksen s. 43).

Kaikki edellä mainittu voi tarjota uusia liiketoimintamahdollisuuksia monille suomalaisyrityksille niin puolustusteollisuudessa kuin laajemminkin. On tarpeellista pitää mielessä elinkeinoelämän tarpeet

ja mahdollisuudet ja huolehtia siitä, että mahdollisuuksista viestitään yrityksille aktiivisesti jäsenyyden edetessä. Suomen on pelkästään järkevää hyödyntää jäsenyyden mukanaan tuomat mahdollisuudet muissakin kuin puolustuksellisissa asioissa.

Kunnioitavasti

Elinkeinoelämän keskusliitto EK

Jyri Häkämies

Toimitusjohtaja

Rajamäki Markku
Elinkeinoelämän keskusliitto EK